

Aluevaltuusto

Aika 11.06.2024 klo 16:00 - 20:12

Paikka Valtuustosali, Viitaniemi

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kokko Jani	puheenjohtaja	
	Paloniemi Aila	1. varapuheenjohtaja	
	Luoma-aho Janne	2. varapuheenjohtaja	
	Ahola Lotta	valtuutettu	
	Aula Maria Kaisa	valtuutettu	
	Forsgrén Bella	valtuutettu	
	Haaparanta Jukka	valtuutettu	
	Halttunen Jari	valtuutettu	
	Hirsjärvi Irma	valtuutettu	
	Honkonen Petri	valtuutettu	
	Hovikoski Mervi	valtuutettu	Saapui §:n 34 aikana klo 16.08
	Hovila Sari	valtuutettu	
	Huikko Pekka	valtuutettu	
	Hyöky Elma	valtuutettu	
	Hyötyläinen Juha	valtuutettu	
	Hämäläinen Jukka	valtuutettu	
	Isomäki Kauko	valtuutettu	
	Isomöttönen Katja	valtuutettu	
	Jetsu Kati	valtuutettu	
	Kalmari Leena	valtuutettu	
	Kankaanniemi Toimi	valtuutettu	
	Kautto-Koukka Leena	valtuutettu	
	Kiiskinen Kari	valtuutettu	
	Koikkalainen Emilia	valtuutettu	Poistui §:n 38 aikana klo 19.56
	Kolula Marko	valtuutettu	
	Kytölehto Satu	valtuutettu	
	Kässi-Jokinen Saara	valtuutettu	
	Könttä Joonas	valtuutettu	Poissa §:n 38 aikana klo 19.30-19.45
	Lahti Matias	valtuutettu	
	Lahtinen Merja	valtuutettu	
	Lajunen Heimo	valtuutettu	
	Lindell Leila	valtuutettu	
	Liukkonen Ari-Pekka	valtuutettu	Saapui §:n 36 aikana klo 16.32
	Lumela Meri	valtuutettu	
	Martins Sirpa	valtuutettu	
	Melville Tony	valtuutettu	
	Muotka Petteri	valtuutettu	
	Neittaanmäki Pekka	valtuutettu	
	Nissinen Eino	valtuutettu	
	Nykänen Jouko	valtuutettu	
	Parkkonen Kari	valtuutettu	
	Peltonen Tuula	valtuutettu	
	Pernu Ilkka	valtuutettu	
	Piispanen Hannu	valtuutettu	
	Pippuri Linda	valtuutettu	
	Pirttiniemi Riitta	valtuutettu	

	Poti Jorma	valtuutettu	
	Puolimatka Tapio	valtuutettu	
	Puro Markku	valtuutettu	
	Rajala Sanna	valtuutettu	
	Rantanen Riikka	valtuutettu	
	Savolainen Katri	valtuutettu	
	Silvast Tuomo	valtuutettu	
	Simonen-Jokinen Terhi	valtuutettu	
	Suonperä Juha	valtuutettu	
	Tiirola Mikko	valtuutettu	
	Tuovila Eetu	valtuutettu	
	Vanhala Mauno	valtuutettu	
	Vepsäläinen Hilma	valtuutettu	
	Viitasaari Vilma	valtuutettu	
	Visakorpi-Kemppainen Marika	valtuutettu	
	Vuori Jouni	valtuutettu	
	Ylälehto Jani	valtuutettu	
	Åkerman Arto	valtuutettu	
	Heikkilä Johanna	varavaltuutettu	Kati-Erika Timperin sijasta
	Heikkinen Rosa	varavaltuutettu	Eila Tiaisen sijasta
	Kilpala Minna	varavaltuutettu	Anna-Kaarina Autereen sijasta
	Kilpikoski Sinikka	varavaltuutettu	Emilia Koikkalaisen sijasta, saapui §:n 38 aikana klo 19.56
	Kovanen Anne	varavaltuutettu	Sirkku Ingervon sijasta, poistui §:n 38 aikana klo 18.36
	Lohi Santeri	varavaltuutettu	Maarit Heikkisen sijasta
Poissa	Autere Anna-Kaarina		
	Heikkinen Maarit		
	Ingervo Sirkku		
	Tiainen Eila		
	Timperi Kati-Erika		
Muu	Tollet Jan	hyvinvointialuejohtaja	
	Aalto Johanna	lakiasiaintohtaja	Pöytäkirjanpitäjä § 38-39
	Aniranta Ella Sofia	hallinnon asiantuntija	
	Kalilainen Päivi	vastuualuejohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut	
	Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut	
	Kauppinen Ella	hallintopalvelupäällikkö	
	Karttunen Henna	hallintosihteeri	
	Koivisto Tuija	vastuualuejohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut	
	Kojo Raija	sosiaalihuollon johtaja	Poistui §:n 36 aikana klo 16.35
	Koponen Sanna-Riikka	vs. viestintäjohtaja	
	Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut	
	Marjakangas Pasi	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja	Poistui §:n 37 jälkeen klo 17.27
	Mensala Ville	pelastusjohtaja	
	Paloneva Juha	vastuualuejohtaja, alueellinen osastotoiminta	Poistui §:n 38 aikana klo 18.31

Pihlmaa-Tuononen Eva	vastuualuejohtaja, laaja- alainen sotekeskus	Poistui §:n 38 aikana klo 18.09
Suntioinen Aila	talousjohtaja	
Tunturi-Kemppainen Heli	arviointijohtaja	Poistui §:n 38 aikana klo 18.59
Virtanen Jarna	järjestämispäällikkö	

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 31	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 32	Pöytäkirjan tarkastus	6
§ 33	Työjärjestyksen hyväksyminen	7
§ 34	Potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2023	8
§ 35	Aluevaltuuston asiakirjoista annettavien otteiden ja jäljennösten oikeaksi todistaminen	13
§ 36	Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 arviointikertomuksen hyväksyminen	15
§ 37	Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille vuodelta 2023	18
§ 38	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukainen ensimmäisen vaiheen palveluverkko	25
§ 39	Valtuutettujen aloitteet	49

Allekirjoitukset

Jani Kokko
puheenjohtaja

Pasi Marjakangas
pöytäkirjanpitäjä §:t 31-37

Johanna Aalto
pöytäkirjanpitäjä §:t 38-39

Käsitellyt asiat 31 - 39

Pöytäkirjan tarkastus

Irma Hirsjärvi
pöytäkirjantarkastaja

Petri Honkonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan allekirjoittaminen, varmentaminen ja tarkastus on suoritettu sähköisesti.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 18.06.2024

Aluevaltuusto

§ 31

11.06.2024

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 31

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö määrää niistä ehdoista, joiden perusteella hyvinvointialueen toimielimen kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 110–113 §:n mukaisesti.

Kokouskutsu on toimitettu sähköisesti aluevaltuutetuille ja varavaltuutetuille 6.6.2024. Kokouksen esityslista on julkaistu samassa ajassa hyvinvointialueen verkkosivuilla julkaistavin osin. Lisäksi kokouskutsu on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivujen tapahtumat-sivulla.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat henkilöt puheenjohtaja toteaa, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen (hallintosääntö 117 §).

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että nimenhuudossa paikalla oli 62 valtuutettua, 5 varavaltuutettua ja 2 oli poissa.

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Aluevaltuusto § 32 11.06.2024

Pöytäkirjan tarkastus

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 32

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettu tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Päätösehdotus Aluevaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Maarit Heikkinen ja Irma Hirsjärvi, varalle Petri Honkonen ja Mervi Hovikoski.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Irma Hirsjärvi ja Petri Honkonen.

Aluevaltuusto

§ 33

11.06.2024

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 33

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yksilöasiainjaosto	§ 126	16.05.2024
Aluehallitus	§ 152	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 34	11.06.2024

Potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvitys vuodelta 2023

Yksilöasiainjaosto 16.05.2024 § 126

Valmistelija sosiaalihuollon johtaja Raija Kojo, p. 040 571 4138

Selostus asiasta

Laki potilas- ja sosiaaliasiavastaavista, 793/2023 tuli voimaan 1.1.2024. Laki edellyttää, että potilas- ja sosiaaliasiavastaavien toiminta on järjestettävä yhtenäisenä hallinnollisena kokonaisuutena erillään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvistä tehtävistä.

Edelleen laki edellyttää, että hyvinvointialueen on nimettävä potilas- ja sosiaaliasiavastaavia riittävästi siten, että palveluja on saatavilla potilaiden ja asiakkaiden palvelutarvetta vastaavasti. Keski- Suomen hyvinvointialueella on kaksi potilasasiavastaavaa ja yksi sosiaaliasiavastaava. Sosiaaliasiamiespalvelu on aikaisemmin ostettu Keski-Suomen osaamiskeskukselta ja toiminta on 1.1.2024 siirtynyt hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi.

1.1.2024 lakimuutos säätää myös siitä, että hyvinvointialueen asiavastaavat tuottavat neuvonta- ja ohjauspalvelut myös yksityisten palveluntuottajien asiakkaille ja potilaille.

Potilasasiamiehelle on vuonna 2023 tehty yhteensä 1824 yhteydenottoa.

Yhteydenotot jakautuivat:

- avosairaanhoido 478
 - alueellinen osastotoiminta 138
 - operatiivinen palvelualue 284
 - päivystys- ja ensihoito 165
- näissä yhteydenotoissa oli huolta hoitoon pääsyn vaikeudesta, hoidon laadusta tai turvallisuudesta,
- psykiatria ja konservatiivinen palvelualue yli 100 yhteydenottoa.

Potilaat ovat kertoneet pitkistä odotusajoista, epäasiallisesta tai huonosta kohtelusta sekä hoitovirhe- tai potilasvahinkoepäilyistä. Kysymyksiä on esitetty myös tietosuojaan liittyvistä asioista.

Häiriökäskyntä on liittynyt tilanteisiin, joissa potilas ei ole tullut autetuksi tai kuulluksi asiassaan muissa palveluissa.

Potilasasiamiehen huomioita:

- Hyvinvointialueen toiminnan aloittaminen on lisännyt yhteydenottojen määrää ja jo alkuvuodesta on nostettu esille reuna-alueiden palvelujen heikkenemistä.

Yksilöasiainjaosto	§ 126	16.05.2024
Aluehallitus	§ 152	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 34	11.06.2024

- Hoitoon pääsy on vaikeutunut
- Digipalvelut eivät sovellu kaikille, erityisesti ikä, kognitiiviset kyvyt ja verkkoyhteydet eri alueilla vaikuttavat palvelun käyttömahdollisuuksiin
- Erityisesti yhteydenottoja ovat aiheuttaneet vaikeudet lääkärille tai hoitajalle pääsy hoitotakuun määrittelemässä ajassa
- Omaiset ovat aikaisempaa enemmän tuoneet esille huoltaan potilaan hoidosta ja hoivasta
- Omaisten yhteydenotoissa on noussut esille myös lääkäreiden tekemät DNR-päätökset
- Huoli palvelujen saatavuuden heikkenemisestä on tullut keskusteluissa esille. Hyvinvointialueuudistusta on syytetty palvelujen saatavuuden heikkenemisestä, käytetty käsitettä ”pahoinvointialue”. Haastavalle tilanteelle on ollut myös ymmärrystä, keskusteltu pitkään jatkuneesta hoitaja- ja lääkäripulasta.

Sosiaaliasiamiehen huomioita:

- Hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi on sujunut ennakoitua paremmin
- Muutoksenhaku on vähentynyt ja päätösten itseoikaisu on toiminut
- Muistutuksia on tärkeä hyödyntää kehittämistyössä
- Asiointitarve sosiaaliasiamiehelle on lisääntynyt jonkin verran. On syytä huomioida, että tilastossa on 11 kuukauden asiat, joten määrä koko vuodelta olisi ehkä noin 20 enemmän
- Kuntien varhaiskasvatuksen sivuilta puuttuu tietoa asiakkaiden oikeussuojakeinoista
- Täydentävän/ ehkäisevän toimeentulotuen tarve lisääntyy ja näkyy sosiaalityön ja -ohjauksen kysynnässä
- Miten hyvinvointialueella voitaisiin paremmin vastata iäkkäiden asukkaiden palvelutarpeeseen ja tukea liikkumista sekä toimintakykyä?
- Omaishoitoon tarvitaan lisää vaihtoehtoja hoitajan vapaiden pitämiseen
- Onko lastensuojelun avohuollossa riittävä henkilöstö ja käytettävissä tehokas valikoima tukitoimia?
- Perheoikeudelliset palvelut, monisyinen menestystarina, tarve ottaa yhteyttä sosiaaliasiamieheen on edelleen vähentynyt.

Yksilöasiainjaoston lausunto:

- potilas- ja sosiaaliasiamiesten esille nostamia haasteita on tunnistettu yksilöasiainjaostolle tehdyissä oikaisuvaatimuksissa
- palveluille on annettu ja palvelut ovat omatoimisesti täsmentäneet ohjeita ja päätöstekstejä väärinymmärrysten välttämiseksi ja perusteiden selventämiseksi
- voisiko opiskeluhuollon raportin saada omanaan, keskeinen yhdyspinta kuntiin
- oikaisuvaatimusten määrä on kasvanut vuoden loppua kohden
- oikaisuvaatimukset / tehdyt päätökset, jaoston seuranta
- lautakuntien evästyks

Yksilöasiainjaosto	§ 126	16.05.2024
Aluehallitus	§ 152	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 34	11.06.2024

Toimivalta

Hallintosääntö § 19

Esittelijä Sosiaalihuollon johtaja Kojo Raija

Päätösehdotus Yksilöasiainjaosto

1. käy keskustelua potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvityksen 2023 pohjalta ja täydentää asiatekstissä olevaa lausuntoaan kokouksessa esille tulevilla huomioilla
2. päättää antaa asiassa lausuntonsa aluehallitukselle
3. päättää ehdottaa, että asia käsitellään aluevaltuustossa.

Asian kokouskäsitely:

Sosiaalihuollon johtaja esitteli laatimansa yhteenvedon sosiaali- ja potilasasiamiehen raportista 2023 (liitteenä). Yhteenvedon pohjalta yksilöasianjaosto täydensi asiatekstissä olevaa lausuntoaan seuraavasti:

- Perheoikeudelliset palvelut
 - o yhteydenotot sosiaaliasiamiehelle ovat vähentyneet ja ne ovat pääosin olleet ennakoivaa tiedonhakua
 - o pandemia opetti toimimaan monikanavaisesti
 - o 2022 keskitetty maakunnallinen malli ja lähipalvelupisteet, lähiesihenkilön ja kollegiaalinen tuki
 - o tavoitettavuus on parantunut, ei pitkiä jonoja
 - o ohjaus ja neuvonta toteutuu koko hyvinvointialueella
 - o yhteistyö eri toimijoiden kanssa toimii
- Lastensuojelua koskevien yhteydenottojen määrä on vähentynyt, palaute koski tavallisimmin lastensuojelun laatua.
- Päihde- ja mt-palveluiden asiakkailta tulee vähän yhteydenottoja. Jaosto ilmaisee huolenaan näiden asiakasryhmien tosiasialliset mahdollisuudet ja edellytykset käyttää sosiaaliasiamiehen palveluja.
- Aikuissoisialityön (lähinnä työikäisten palvelut) osalta yhteydenotot ovat kasvaneet; yleisimpinä syinä toimeentulotukiasioden käsittelyn viivästyminen. Jaosto arvioi, että yhteydenotot sosiaaliasiavastaavalle tulevat kasvamaan mm. toimeentulotukea ja asumisen kustannuksia koskevien lakimuutosten takia.
- Sosiaalityötä koskevissa palautteissa näyttäytyy itsemääräämisoikeuden toteutumattomuus.
- Oikaisuvaatimusten käsittely-/läpimenoajat olivat vuonna 2023 keskimäärin 57 vrk, vuoden 2024 viiden ensimmäisen kuukauden käsittely-/läpimenoajat ovat 54 vrk.
- Sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteydenottojen lukumääriä ja yleisimpiä syitä tullaan raportoimaan jatkossa myös neljännesvuosikatsausten yhteydessä.

Yksilöasiainjaosto	§ 126	16.05.2024
Aluehallitus	§ 152	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 34	11.06.2024

- Miten koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon kohdistuvat yhteydenotot kirjataan ja tilastoidaan? Jaoston näkemyksen mukaan palvelu on keskeinen yhdyspinta kuntiin.
- Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta esitti, että raportti sisältäisi viranhaltijan syvemmän analyysin havaintojen syistä.

Päätös Yksilöasiainjaosto

1. kävi keskustelua potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvityksen 2023 pohjalta ja täydensi asiategistissä olevaa lausuntoaan edellä esitetyllä tavalla
2. päätti antaa asiassa lausuntonsa aluehallitukselle
3. päätti ehdottaa, että asia käsitellään aluevaltuustossa.

Aluehallitus 28.05.2024 § 152

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus merkitsee potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2023 sekä yksilöasiainjaoston lausunnon tiedoksi ja välittää sen tiedoksi aluevaltuustolle.

Asian kokouskäsitely:

Sosiaalihuollon johtaja Raija Kojo ja johtajaylihoitaja Heljä Lundgrén-Laine esittelivät asian klo 16.06–16.37.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 34
1250/05.00.02/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee potilasasiamiehen ja sosiaaliasiamiehen selvityksen vuodelta 2023 sekä yksilöasiainjaoston lausunnon tiedoksi.

Asian kokouskäsitely:

Sosiaalihuollon johtaja Raija Kojo esitteli asian kokouksessa.

Mervi Hovikoski saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.08.

Yksilöasiainjaosto	§ 126	16.05.2024
Aluehallitus	§ 152	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 34	11.06.2024

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite 1 Potilas- ja sosiaaliasiamiehen raportti 2023
- Liite 2 Yksilöasiainjaoston huomiot potilas- ja sosiaaliasiamiehen vuoden 2023 selvityksen pohjalta

Aluehallitus	§ 156	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 35	11.06.2024

Aluevaltuuston asiakirjoista annettavien otteiden ja jäljennösten oikeaksi todistaminen

Aluehallitus 28.05.2024 § 156

Valmistelija hallintojohtaja Pasi Marjakangas p. 050 5648 980

Selostus asiasta **Yleistä**

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 173 §:ssä määrätään tarkemmin asiakirjojen allekirjoittamisesta. Kyseisen pykälän mukaan toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa sekä toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennöksen todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Aluevaltuuston päätösten tiedoksiannon ja hallintoasioiden käsittelyn sujuvoittamiseksi on tarpeen määrätä useampi henkilö, joilla on otteiden ja jäljennösten oikeaksi todistamisoikeus.

Toimivalta

Hallintosääntö 173 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se määrää seuraavaa:
1) aluevaltuuston pöytäkirjanotteen voi pöytäkirjanpitäjän lisäksi allekirjoittaa konsernipalveluiden hallintopalvelupäällikkö, hallinnon asiantuntija ja hallintosihteeri
2) aluevaltuuston asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi pöytäkirjanpitäjän lisäksi todistaa oikeaksi konsernipalveluiden hallintopalvelupäällikkö, hallinnon asiantuntija ja hallintosihteeri.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 35
1367/00.02.00/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto määrää, että
1) aluevaltuuston pöytäkirjanotteen voi pöytäkirjanpitäjän lisäksi allekirjoittaa konsernipalveluiden hallintopalvelupäällikkö, hallinnon asiantuntija ja hallintosihteeri ja
2) aluevaltuuston asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi

Aluehallitus	§ 156	28.05.2024
Aluevaltuusto	§ 35	11.06.2024

pöytäkirjanpitäjän lisäksi todistaa oikeaksi konsernipalveluiden hallintopalvelupäällikkö, hallinnon asiantuntija ja hallintosihtööri.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta	§ 32	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 36	11.06.2024

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 arviointikertomuksen hyväksyminen

Tarkastuslautakunta 16.05.2024 § 32

Valmistelija arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen, p. 040 482 6499

Selostus asiasta **Yleistä**

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen vuodelta 2023 aluevaltuustolle tilinpäätöskokouksessa. Tarkastuslautakunta saa arviointikertomusluonnoksen esityslistan yhteydessä (salassa pidettävä, JulKL 621/1999, 24 § 1 mom. 15 kohta).

Arviointikertomus tulee julkiseksi, kun se on valmis käyttötarkoitukseensa (Laki 621/1999 6.1 § kohta 9). Arviointikertomus tulee julkiseksi, kun se on viimeistely julkaisua varten, kuitenkin viimeistään aluevaltuuston kesäkuun kokouksen esityslistan julkaisuun mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä pelastuslaitoksen toiminta siirtyivät Keski-Suomen hyvinvointialueelle 26 eri organisaatiosta 1.1.2023 alkaen. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 ja ensimmäinen Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston kokous pidettiin 1.3.2022. Aluevaltuusto päätti talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2023 kokouksessaan 29.11.2022 § 107.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 14.12.2023 § 107 arviointisuunnitelman 2023-2025 ja vuoden 2023 vuosisuunnitelman § 108.

Tarkastuslautakunta päätti 25.04.2024 § 24, että arviointikertomusta vuodelta 2023 ei paineta erikseen.

Esittelijä Arviointijohtaja Tunturi-Kemppainen Heli

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomuksen vuodelta 2023 ja päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1) merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2023,

2) lähettää arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja

3) velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta	§ 32	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 36	11.06.2024

Asian kokouskäsittely:

Arviointijohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavasti:

Tarkastuslautakunta antaa puheenjohtajalle ja arviointijohtajalle oikeuden tehdä arviointikertomukseen kokouksessa todetut muutokset ja stilistiset korjaukset.

Lisäksi arviointijohtaja täydensi päätösehdotustaan kohdassa 3) seuraavasti:

velvoittaa aluehallituksen tuomaan 30.9.2024 mennessä aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätös

Tarkastuslautakunta antoi puheenjohtajalle ja arviointijohtajalle oikeuden tehdä arviointikertomukseen kokouksessa todetut muutokset ja stilistiset korjaukset.

Tarkastuslautakunta hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomuksen vuodelta 2023 ja päätti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2023,
- 2) lähettää arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja
- 3) velvoittaa aluehallituksen tuomaan 30.9.2024 mennessä aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 36
1119/02.02.01.04/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

- 1) merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2023,
- 2) lähettää arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja
- 3) velvoittaa aluehallituksen tuomaan 30.9.2024 mennessä aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Asian kokouskäsittely:

Arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen ja tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Elma Hyöky esittelivät asian kokouksessa.

Tarkastuslautakunta	§ 32	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 36	11.06.2024

Valtuutettu Ari-Pekka Liukkonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.32.

Sosiaalihuollon johtaja Raija Kojo poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.35.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet
Liite 3 Keski-Suomen hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille vuodelta 2023

Aluehallitus 26.03.2024 § 93

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985, maksuliikepäällikkö Jaana Äijö, p. 040 185 9981

Selostus asiasta **Yleistä**

Hyvinvointialueen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta säädetään Hyvinvointialuelain 117 § – 119 §. Hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialueen tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksessä on noudatettu Kirjanpitolaikun Hyvinvointialue- ja kuntajaoston tilinpäätöksen ohjeistuksia.

Esitys vuoden 2023 tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi on liitteenä 1.

Tilinpäätös

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 tulos on 113,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Merkittävä alijäämä kertoo hyvinvointialueiden vaikeasta lähtötilanteesta: vuoden 2023 rahoitus ei vastannut hyvinvointialueille siirtyneiden toimintojen todellisia kustannuksia. Rahoituslainsäädäntö ei toiminut poikkeuksellisessa talouden tilanteessa siten, kuin sen oli tarkoitus toimia.

Aluevaltuusto hyväksyi muutokset vuoden 2023 talousarvioon kokouksissaan 9.5.2023 ja 14.11.2023.

Hyvinvointialueen toimintatulot olivat vuoden 2023 tilinpäätöksessä 200,2 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 17,1 miljoonaa euroa (+9,3 %) talousarviota suurempana. Tulolajeittain tarkasteltuna toimintatulot muodostuvat myyntituotoista 56,4 miljoonaa euroa (-1,7 %), maksutuotoista 84,2 miljoonaa euroa (+7,8 %), tuista ja avustuksista 44,9 miljoonaa euroa (+21,6 %) ja muista toimintatuotoista 14,7 miljoonaa euroa (+37,1 %).

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

Tilivuoden 2023 toimintakulut olivat 1 426,0 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 38,1 miljoonaa euroa (+2,7 %) talousarviota suurempana. Toimintakuluista oli henkilöstökuluja 631,4 miljoonaa euroa (+1,6 %), josta lomapalkkajaksotusten ja työaikaloiden muutos lisäsi henkilöstömenoja 8,8 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot olivat 586,9 miljoonaa euroa (+7,6 %). Aine-, tarvike- ja tavarahankintoihin käytettiin 100,1 miljoonaa euroa (+2,6 %). Avustuksiin käytettiin 21,2 miljoonaa euroa (-43,7 %) ja muihin toimintakuluihin 86,5 miljoonaa euroa (+1,3 %).

Vuonna 2023 hyvinvointialueelle kertyi korkotuottoja 3,0 miljoonaa euroa. Muita rahoitustuottoja kertyi 1,6 miljoonaa euroa. Muut rahoitustuotot koostuivat suurimmalta osin osinkotuotoista (1,5 miljoonaa euroa) ja viivästyskoroista sekä -maksuista (0,1 miljoonaa euroa).

Korkokulut ja muut rahoituskulut olivat tilivuonna 2023 yhteensä 12,1 miljoonaa euroa ja ne ylittyivät talousarviosta 1,3 miljoonaa euroa (+11,0 %).

Hyvinvointialueen vuosikate oli -74,4 miljoonaa euroa ja se heikkeni talousarviosta 18,9 miljoonaa euroa (+34,1 %).

Tilikauden tulos oli -113,5 miljoonaa euroa ja se heikkeni talousarvioon suhteutettuna 19,0 miljoonaa euroa (+20,1 %).

Vuonna 2023 investointimenoja toteutui yhteensä 4,8 miljoonaa euroa ja investointituloja 8,5 miljoonaa euroa.

Aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen on kuvattu tilinpäätöksen asiakirjassa (liite 1). Lisäksi on laadittu erillinen raportti toiminnan tavoitteiden ja mittareiden toteutumisesta (liite 2).

Vuodesta 2023 ei ole tehty konsernitilinpäätöstä, koska konserniin kuuluvien CeFiCT Oy:n ja Sairaala Novan säätiön yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Tilinpäätös käsitellään aluehallituksessa 26.3.2024. Tämän jälkeen tilinpäätöstä käsittelevät tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen aluevaltuustolle ja aluevaltuusto käsittelee tilinpäätöksen 11.6.2024.

Varausten, rahastojen ja muiden merkittävien vastuiden käsittely

Pakollisten varausten muutokset

Kirjanpitolain varovaisuuden periaatteen mukaan vastuut on kirjattava realistisesti tulevaisuudessa odotettavien vastuiden mukaisesti. Kirjanpitolain mukaisesti tilikauteen kohdistuva varauksen muutos on kirjattava kuluksi. Mikäli varaus muuttuu, niin siitä aiheutuu

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

tulosvaikutteinen kulukirjaus.

Potilasvakuutus

Potilasvakuutuksen vastuun määrittely tapahtuu Potilasvakuutuskeskuksen yksipuolisella ilmoituksella vakuutuksenottajalle. Tilinpäätös on valmisteltu Potilasvakuutuskeskuksen antaman tiedon (9.1.2024) perusteella. Valmistelussa on myös otettu huomioon vuoden 2021 alussa voimaan tullut potilasvakuutuslaki. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut lausunnon (122/2020) potilasvakuutuslain muutoksen vaikutuksesta sairaanhoitopiirien (nykyisin hyvinvointialueiden) tilinpäätöksiin ja tilinpäätös on valmisteltu kuntajaoston lausunnon mukaisesti. Lausunnon mukaan ennen 1.1.2021 syntyneet Potilasvakuutuskeskuksen hallinnoimat täysomavastuiset vakuutusvastuut esitetään tilinpäätöksessä kuntajaoston lausunnon 108/2015 mukaisesti niin kauan kuin vastuuta on jäljellä.

Hyvinvointialueen potilasvahinkovastuu 31.12.2023 on yhteensä 19,9 miljoonaa euroa. Pakollisen varauksen osuus vastuusta on 18,5 miljoonaa euroa. Tulosvaikutteinen varauksen muutos oli 0,45 miljoonaa euroa. Siirtovelkoihin on kirjattu, vuonna 2024 maksettava vakuutusmaksu 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi siirtovelkoihin on kirjattu vakuutusmaksun vuoden 2023 tasausmaksut, jotka palautetaan vuonna 2024. Tasausmaksun arvo on - 0,6 miljoonaa euroa ja se on kirjattu siirtovelan vähennykseksi.

Hyvinvointialueen potilasvakuutukseen liittyvä vastuu koostuu kokonaisuudessaan seuraavista osista:

- Ilmoitettujen vahinkojen varaukset vuosilta 1987-2023, yhteensä 15,2 miljoonaa euroa, joka on 0,5 miljoonaa euroa pienempi kuin 2022.
- Ilmoittamattomien vahinkojen varaukset 3,4 miljoonaa euroa, joka on yhtä suuri kuin 2022.
- Vahinkojen selvittelyvaraus 0,9 miljoonaa euroa, joka on 0,1 miljoonaa euroa pienempi kuin 2022.
- Varmuuslisä 0,4 miljoonaa euroa, joka on yhtä suuri kuin 2022.

Muut merkittävät vastuut

Hyvinvointialueen lomapalkkavelka yhteensä on 86,9 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä esitetään tulosvaikutteisesti lomapalkkavelan muutos. Lomapalkkavelkaan sisältyy myös työntekijöiden oikeus lomarahaan. Yhteensä lomapalkkavelan muutos on 7,0 miljoonaa euroa, muutokseen vaikuttavat myös muut tekijät kuin lomarahaoikeus. Lomapalkkavelkaan ei sisälly työajanseurannan järjestelmien ja työaikapankin saldojen muutokset, jotka on käsitelty omina erinään. Niiden vaikutus on yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Johdannaissopimukset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

Tilikauden tulos ja alijäämän kattamissuunnitelma

Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2023 talous on 113,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilanteeseen vastataan talouden sopeuttamistoimenpiteillä ja hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön tehtäviin ja velvoitteisiin vaikuttamalla.

Talouden tasapainottamisohjelma sisältyy aluevaltuuston 5.12.2023 hyväksymään toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Talouden tasapainottamissuunnitelmaa vuoteen 2026 saakka täsmennetään vielä vuoden 2023 lopullisen alijäämän perusteella osana vuosien 2025–2026 talouden suunnittelua. Lisäksi tilinpäätöksen perusteella on arvioitava talousarviomuutoksien tarve osana kevään 2024 talousarviomuutoksia.

Talouden tasapainottamiseen toimenpidekokonaisuus koostuu seuraavista toimenpiteistä:

1. Aluevaltuuston toukokuussa 2023 hyväksymän tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet
2. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät muut talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2024–2026
3. Välittömästi toteutettavat lyhyen aikavälin säästö-/sopeuttamistoimenpiteet
4. Edunvalvonta hyvinvointialueiden rahoitusmalliin ja lainsäädännön velvoitteisiin vaikuttamiseksi

Tuottavuusohjelman toimenpiteiden ja muiden talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteuttaminen on käynnissä alkuvuonna 2024. Tästä esimerkkeinä käynnissä olevat sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkotyö sekä organisaatiorakenteen ja johtamisjärjestelmä kokonaisarviointityö. Lisäksi yhteistoimintaneuvotteluja on käyty jo vuonna 2023 ja organisaatiorakenteen ja johtamisjärjestelmän sekä palveluverkon uudistamista koskevat yhteistoimintaneuvottelut on päätetty aloittaa.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää

- 1) että potilasvakuutusmaksuihin liittyvä pakollisen varauksen muutos on -454 233 euroa
- 2) merkitä tiedoksi saamansa selvityksen lomapalkkavelan muutoksen ja vastuiden muutosten vaikutuksesta tilikauden tulokseen
- 3) hyväksyä ja allekirjoittaa liitteenä 1 olevan Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2023 ja antaa sen tilintarkastajan

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

tarkastettavaksi

4) että tilinpäätökseen voidaan tarvittaessa tehdä teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia, ennen kun se tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi

5) esittää aluevaltuustolle, että hyvinvointialueen tilikauden alijäämä -113 496 750,10 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden alijäämäksi

6) esittää aluevaltuustolle, että tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto hyväksyy poikkeamat aluevaltuustoon nähden sitoviin tavoitteisiin.

Asian kokouskäsitely:

Aila Paloniemi poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 15.33.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 16.05.2024 § 31

Valmistelija arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen, p. 040 482 6499

Selostus asiasta **Yleistä**

Hyvinvointialuelain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai aluevaltuuston päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa aluevaltuustoon (hyvinvointialuelaki 130 §).

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä aluehallituksen lausunto (kuntalaki 410/2015, 125 §). Aluevaltuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen aluevaltuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Aluevaltuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastajaan sovelletaan hänen hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä (hyvinvointialuelaki 611/2021, 126 §). Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto on päättänyt 13.6.2023 § 52 valita vuosille

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

2023-2026 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti KPMG Oy Ab:n, vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Mari Säynätjoki. Hyvinvointialuelain 127 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä.

Aluehallitus on hyväksynyt ja allekirjoittanut 26.3.2024 § 93 Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 ja lähettänyt sen tilintarkastajalle. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston kokous pidetään 11.6.2024.

JHT, KHT Mari Säynätjoki on tarkastanut vuoden 2023 tilinpäätöksen ja antanut 25.4.2024 päivätyn tilintarkastuskertomuksen Keski-Suomen hyvinvointialueen hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023. Tilintarkastaja on esittänyt tilintarkastuskertomuksessaan, että tilinpäätös voidaan hyväksyä ja vastuuvapaus myöntää tilivelvollisille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023. Tilintarkastuskertomus on liitteenä.

Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lisäksi tarkastuslautakunta on kuullut 25.4.2024 § 23 vastuunalaisen tilintarkastusyhteisön raportin tilivuoden 2023 tarkastuksesta.

Esittelijä Arviointijohtaja Tunturi-Kemppainen Heli

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää

- 1) lähettää aluehallitukselle Keski-Suomen hyvinvointialueen tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023 tiedoksi;
- 2) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee Keski-Suomen hyvinvointialueen tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023 tiedokseen;
- 3) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2023;
- 4) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille;
- 5) tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta tässä kokouksessa

Asian kokouskäsitely:

Tarkastuslautakunta	§ 31	16.05.2024
Aluevaltuusto	§ 37	11.06.2024

Arviointijohtaja muutti päätösehdotustaan niin, että poistetaan päätösehdotuksesta kohta 5) tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta tässä kokouksessa.

Tapio Puolimatka siirtyi asian käsittelyn aikana Teams-kokoukseen klo 9.50.

Päätös Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 37
822/02.02.01.04/2024

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on käsitellyt tilinpäätöksen kokouksessaan 26.3.2024 ja tarkastuslautakunta kokouksessaan 16.5.2024. Lisäksi aluehallitus on merkinnyt 4.6.2024 kokouksessaan tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023 (§ 172).

Päätösehdotus Aluehallituksen päätösehdotus:

Aluevaltuusto

- 1) päättää, että hyvinvointialueen tilikauden alijäämä -113 496 750,10 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilikauden alijäämäksi;
- 2) hyväksyy poikkeamat aluevaltuustoon nähden sitoviin tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunnan päätösehdotus:

Aluevaltuusto

- 3) merkitsee Keski-Suomen hyvinvointialueen tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023 tiedokseen;
- 4) päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen vuodelta 2023;
- 5) myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille;

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hallintojohtaja ja pöytäkirjanpitäjä Pasi Marjakangas poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.27. Pöytäkirjanpitäjänä tästä alkaen toimi lakiasianjohtaja Johanna Aalto.

Liitteet

- Liite 4 Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätös ja toimintakertomus 2023
- Liite 5 Tilintarkastuskertomus 2023
- Liite 6 Toiminnan tavoitteiden ja mittareiden toteutuminen 2023

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukainen ensimmäisen vaiheen palveluverkko

Aluehallitus 28.05.2024 § 154

Valmistelijat	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveystoimintat Kati Kallimo, p. 050 442 2302, hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet, p. 050 400 0073, lakiasianjohtaja Johanna Aalto p. 050 434 6544 ja hallintopalvelupäällikkö Ella Kauppinen p. 040 352 1966
Selostus asiasta	<p>Itä-Suomen hallinto-oikeus on 3.5.2024 antamassaan päätöksessä (1055/2024) tulkinnut, että mm. kunnan- ja kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet ovat esteellisiä päättämään palveluverkosta hyvinvointialueella aluevaltuustoa alemmissa toimielimissä. Myös henkilön hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaisen läheisen jäsenyys tai varajäsenyys kunnan- tai kaupunginhallituksessa voi aiheuttaa henkilön esteellisyyden.</p> <p>Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 7.11.2023 § 340 käynnistää sosiaali- ja terveysterveystoimintat palveluverkkotyön ja edelleen 20.2.2024 § 63 käynnistää palveluverkkotyön lausuntovaiheen. Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen mukaisen esteellisyydetulkinnan mukaan Keski-Suomen aluehallituksen kokouksissa on voinut olla paikalla esteellisiä päättäjiä. Tästä syystä aluehallituksen tulee poistaa ja käsitellä uudelleen aikaisemmin tekemänsä päätökset palveluverkkotyöhön liittyen.</p> <p>Hallintolain (434/2003) 50 §:n mukaan viranomaisen on poistettava virheellinen päätös ja käsiteltävä asia uudelleen, jos mm. päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.</p>
Valmistelijat	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveystoimintat Kati Kallimo, p. 050 442 2302 ja hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet, p. 050 400 0073
Selostus asiasta	Sosiaali- ja terveysterveystoimintat palveluverkkotyön käynnistäminen

Taustaa

Keski-Suomen hyvinvointi alueen aluevaltuusto on kokouksessaan 14.6.2022 hyväksynyt Hyvinvointialuestrategian, jossa on määritetty kuusi menestystekijää: uudistuminen, asukkaat, kumppanuus, ihmislähtöiset palvelut, henkilöstö ja tieto. Strategian tavoitteet ja menestystekijät ovat pohja hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelmalle sekä uudistumisohjelmalle valtuustokaudelle 2023–2025. Osana uudistumisohjelmaa päätetään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset, jotka täsmentävät strategiassa asetettuja sosiaali- ja terveysterveystoimintat palvelutuotannon tavoitteita.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Hyvinvointialueen strategian ja uudistumisohjelman ja sen osana sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen linjausten valmistuttua, on tarkoituksenmukaista laatia sosiaali- ja terveyspalveluille palvelutuotantosuunnitelma, joka tuo esille hyvinvointialueen strategian ja uudistumisohjelmatyön tavoitteiden toteuttamista käytännössä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotantosuunnitelmaan tarvitaan osaksi myös sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkko.

Hyvinvointialueen tuottavuusohjelmassa on, kärkiteema 1. Palvelukanavien ja palveluverkoston tavoitteellinen uudistaminen. Sen keskeisenä toimenpiteenä on palveluverkkokokonaisuuden tarkastelu, jossa tarkastellaan fyysisten, liikkuvien ja digipalveluiden keskinäissuhdetta ja tavoitetilaa. Uudistamistyössä toimipisteverkko tulee profiloida ja tarjottavat palvelut tulee määritellä palvelutarpeen pohjalta.

Palvelutuotannon palvelukanavat eli palveluverkko

Palveluiden palvelukanavia ovat digipalvelut, liikkuvat-, jalkautuvat-, ja kotiin vietävät palvelut sekä alueella toimivat palvelutuotannon toimipisteet. Nämä muodostavat Keski-Suomen hyvinvointialuekokonaisuutena koko Keski-Suomen kattavan palveluverkon.

Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset muodostavat palveluverkkotyölle yleiset periaatteet ja tavoitteet. Monikanavainen palvelutuotannon palveluverkko uudistaa ja monipuolistaa palvelutuotannon toteuttamista sekä palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta. Osana monikanavaistapalveluverkkoa on myös kiinteiden toimipisteiden (*Kivijalka) verkko, jossa tarjotaan erityisesti sellaisia palveluja, jotka edellyttävät asiakkaan/potilaan fyysistä kohtaamista.

Keski-Suomen hyvinvointialueella oleva sosiaali- ja terveyspalveluiden toimipisteverkkoon siirtynyt aikaisemmilta palvelunjärjestäjiltä. Hyvinvointialue on tehnyt toimipisteiden osalta vuokrasopimukset kiinteistöt omistavien tahojen kanssa. Kunnilta vuokrattujen tilojen vuokrasopimukset on tehty valtioneuvoston asetuksen kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 mukaisesti, 3 + 1 vuotisiksi. Hyvinvointialueen on ilmoitettava kuntiin vuokrasopimusten jatkamisesta vuoden 2024 loppuun mennessä. Myös tämä aikataulu ohjaa sosiaali- ja terveyspalveluiden toimipisteverkkotyön käynnistämistä. Käytössä olevien tilojen osalta on tehty toiminnallinen ja tekninen selvitystyö, jonka raportti valmistuu marraskuussa 2023.

Palveluverkkotyö, jossa on määritetty sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannon toimipisteet, tulee olla valmiina huhtikuun 2024 loppuun mennessä, jolloin hyvinvointialueen ja kuntien väliset vuokrasopimusneuvottelut käynnistyvät, jotta ne ehditään toteuttamaan asetuksen mukaisessa aikataulussa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Palveluverkkotyössä huomioidaan strategian ja uudistumisohjelman

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

linjausten lisäksi mm. sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten saatavuus, sekä hyvinvointialueen henkilöstön nykyinen toimintaympäristö ja mahdollisten muutosten vaikutukset työskentelyyn. Lisäksi huomioidaan kiinteistöjen toiminnallisen ja teknisen selvityksen tulokset ja niiden vaikutukset tilojen käytettävyyteen ja mahdolliseen investointitarpeeseen. Alueen asukkaiden palveluiden saatavuus ja saavutettavuus sekä yhdenvertaisuus, esimerkiksi digitaalisten verkkoyhteyksien kattavuus, joukkoliikenne ja muut edellytykset saavuttaa palveluita. Toimipisteverkon (*Kivijalka) taloudelliset vaikutukset ja muutokset arvioidaan vuodesta 2025 vuoteen 2030.

Lainsäädäntö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) edellyttää, että Hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava yhdenvertaisesti, yhteensovitetuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä.

Aikataulu

Palveluverkkotyö tullaan toteuttamaan 11/2023 - 4/2024 välisenä aikana. Työtä ohjaa aluehallitus. Valmistelun aikana tullaan kuulemaan hyvinvointialueen eri toimielimiä, lisäksi tullaan pyytämään laajasti lausunnot myös alueen kunnilta, asukkailta ja hyvinvointialueen henkilöstöltä sekä muilta toimijoilta. Lopullisesti palveluverkon toimipisteistä, palveluverkkomääritelmän mukaisten toimipisteiden osalta, päättää aluevaltuusto (Hallintosääntö 16§).

Toimivalta

Hallintosääntö 16 § ja 17 §

Valmistelijat toimialajohtaja, sosiaali- ja terveysterveystoimikunta Kati Kallimo, p. 050 442 2302, hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet, p. 050 400 0073, viestinnän asiantuntija Tero Manninen p. 040 707 1508 ja järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 542 0875

Selostus asiasta

Sosiaali- ja terveysterveystoimikunnan palveluverkkotyön lausuntovaiheen käynnistäminen

Aluehallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveysterveystoimikunnan palveluverkkotyön. Palveluverkkotyön käynnistyttyä ja suunnitteluvaiheen aikana palveluverkkotyön aikataulu on tarkentunut siten, että työ on tarkoitus olla aluevaltuuston päätöksenteossa toukokuussa 2024. Lisäksi työn laajuuden ja vaativuuden vuoksi on työn tueksi hankittu ulkopuolista asiantuntijatukea ja resurssia projektityöhön, kumppaniksi tarjouspyyntöjen perusteella valittiin NHG (Nordic Healthcare Group).

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Palveluverkkotyö perustuu hyvinvointialueen strategiaan. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen linjaukset muodostavat sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkon periaatteet.

Palveluverkon lausuntovaiheen materiaalissa palveluverkkomääritelmän mukaisista palveluista on kuvattu toimipistetasolla nykytila sekä kaksi vaihtoehtoista mallia. Näitä palveluja ovat laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, alueellinen osastotoiminta, ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen, ikääntyneiden päivätoiminta sekä perhekeskukset. Vaihtoehtoiset mallien muodostaminen perustuu mm. toimintamallien ja palveluiden uudistamiseen, palveluiden turvaamiseen, resurssien riittävyteen, palveluiden saatavuuteen ja saavutettavuuteen sekä järjestämislinjausten mukaisiin tavoitteisiin ja talouteen. Kaikista muista sosiaali- ja terveyspalveluista on materiaalissa kuvattu toimintamalli, järjestämislinjausten mukainen uudistuminen sekä palveluverkon kehittämisen tavoitteet ja periaatteet.

Palveluverkkotyön lausuntomateriaaliksi on valmistunut materiaali, joka sisältää edellä kuvatun palveluiden kuvauksen periaatteiden lisäksi laajan tietopohjan mm. Keski-Suomen väestöstä, joukkoliikenteestä, verkkoyhteyksistä ja palveluiden nykytilasta sekä toiminnan että talouden näkökulmasta. Lausuntomateriaali sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkokokonaisuuden lisäksi vaikutusten ennakoarvioinnin palveluverkkomääritelmän mukaisista palveluista sekä tiivistelmän laajasta palveluverkkomateriaalista.

Palveluverkon lausuntoaika käynnistyi 22.2.2024. Lausuntovaiheen materiaali julkaistiin keskiviikkona 21.2.2024 klo 12.00.

Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden vaikutusten ennakoarviointi

Lausuntojen tueksi on toteutettu vaikutusten ennakoarviointi. Viranhaltijatyönä laaditun vaikutusarvioinnin tarkoituksena on tuottaa lausuntojen tueksi mahdollisimman luotettavia arvioita vaihtoehtojen olennaisista vaikutuksista päätösten vaikutuspiirissä oleviin tahoihin. Vaikutuksia on arvioitu seuraavista näkökulmista: ihmiset, elinvoiva hyvinvointi alue ja kunnat, talous, henkilöstö, ympäristö ja seutuvaikutukset. Vaihtoehtojen arviointi on toteutettu parhaan käytössä olevan tiedon ja tietämyksen pohjalta käytettävissä olevan määräajan puitteissa.

Lopullinen, täydentävä vaikutusten arviointi tehdään valituksi tulleen palveluverkkokokonaisuuden perusteella lausuntoajan päätyttyä.

Osallisuus lausuntoaikana

Palveluverkkotyön käynnistämispäätöksen mukaisesti, palveluverkon valmistelun aikana tullaan kuulemaan hyvinvointialueen eri toimielimiä, lisäksi tullaan pyytämään laajasti lausunnot myös alueen kunnilta, asukkailta ja hyvinvointialueen henkilöstöltä sekä muilta toimijoilta.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Palveluverkon projektisuunnitelman mukaisesti palveluverkkotyö toteutetaan laajasti alueen eri toimijoita ja hyvinvointialueen työntekijöitä osallistaen. Tammikuussa toteutettiin sekä Polis että Webropol -alustoilla ennakoiva kysely hyvinvointialueen työntekijöille ja alueen asukkaille palveluverkkotyöhön ja sen teemoihin liittyen. Lisäksi toteutettiin suunnitelman mukainen kuntakierros, jossa jokaisen Keski-Suomen kunnan kanssa pidettiin tapaaminen, jossa kunta sai evästä palveluverkkotyön valmistelua oman kuntansa näkökulmasta ja erityispiirteet esiin nostaen.

Lausuntoaikana järjestettiin seitsemän alueellista asukastilaisuutta, joissa palveluverkkotyön lausuntovaiheen materiaalia ja suunnitelmia esiteltiin alueen asukkaille.

Lisäksi keski-suomalaiset pystyivät ottamaan kantaa palveluverkkoon otakantaa.fi:ssä ja sote-asevilla olevilla lomakkeilla. Myös asukaspaneeli osallistui palveluverkon arviointiin. Asukaspaneeli on uusi osallisuuden keino ja siihen valitaan 30 henkilöä edustamaan koko Keski-Suomea. Myös erityisryhmät, kuten romanit, maahanmuuttajat, nuoret ja ikääntyneet palvelunkäyttäjät otettiin huomioon erikseen osallistamisessa.

Kuntajohdolle järjestettiin työpaja, järjestöille ja palveluntuottajille oli myös omat tilaisuutensa. Kaikki sidosryhmät pystyivät antamaan lausuntonsa lausuntopalvelussa. Vaikuttamistoimielimiä pyydettiin osallistamaan oman kuntansa vaikuttamistoimielimet tai sidosryhmänsä arviointiin. Henkilöstö pystyi vaikuttamaan palveluverkkotyöhön tiimitehtävien kautta. Lisäksi aiheesta järjestettiin 8 työpajaa.

Aikataulu

Palveluverkkotyön lausuntoaika oli 22.2.-23.3.2024 välisenä aikana.

Lopullisesti palveluverkon toimipisteistä, palveluverkkomääritelmän mukaisten toimipisteiden osalta, päättää aluevaltuusto (Hallintosääntö 16 §).

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus

1) päättää poistaa 7.11.2023 § 340 ja 20.2.2024 § 63 päätöksensä menettelyvirheen vuoksi;

2) päättää sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön käynnistämisen edellä kuvatun mukaisesti;

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

3) toteaa, että sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön lausuntoaika käynnistettiin ja järjestettiin edellä esitetyn mukaisesti.

Asian kokouskäsittely:

Maria Kaisa Aula, Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Kari Kiiskinen, Eino Nissinen, Kati-Erika Timperi, Hilma Vepsäläinen, Janne Luoma-aho ja Pasi Marjakangas ilmoittivat olevansa esteellisiä (peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5, yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.03–15.40.

Piia Flink-Liimatainen ja Heimo Lajunen liittyivät kokoukseen tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.03–15.40.

Pöytäkirjanpitäjänä tämän pykälän osalta toimi lakiasiainjohtaja Johanna Aalto.

Päätös Tilapäiseksi puheenjohtajaksi tämän pykälän ajaksi valittiin Mauno Vanhala.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätettiin, että tämän pykälän jälkeen siirryttiin käsittelemään pykälä 150.

Aluehallitus 04.06.2024 § 162

Valmistelija hyvinvointialuejohtaja Jan Tollet, p. 050 400 0073
toimialajohtaja Kati Kallimo, p. 050 442 2302
järjestämispäällikö Jarna Virtanen, p. 040 542 0875
strategiajohtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896
vastuualuejohtaja Juha Paloneva, p. 050 336 3695
vastuualuejohtaja Tuija Koivisto, p. 040 513 5821
vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen, p. 050 370 0245
vastuualuejohtaja Eva Pihlamma-Tuononen, p. 050 567 2920
talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985
viestinnän asiantuntija Tero Manninen, p. 040 707 1508
tilapalvelujohtaja Petteri Kontro, p. 014 269 4467
toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 954

Selostus asiasta

Taustaa

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Keski-Suomen hyvinvointialueella oleva sosiaali- ja terveyspalveluiden nykyinen palvelurakenne ja toimipisteverkko on siirtynyt aikaisemmilta palvelunjärjestäjiltä eli kunnilta. Käsillä oleva palveluverkkotyö on Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen ja sen

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

tärkeänä tehtävänä on luoda määrittely sille, mikä hyvinvointialueen palveluverkko on ja millaiset tavoitteet sen kehittämiseksi ja palvelutuotantoa tukevana rakenteena on. Palveluverkkotyön tavoitteena on hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelun palvelutuotannon alueellisen rakenteen ja palvelukanavien kuvaaminen, palveluiden jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden turvaaminen, henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä taloudellisten reunaehtojen huomiointi.

Aluehallitus on päättänyt käynnistää sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön. Päätöksessä todetaan, että osana hyvinvointialueen uudistumisohjelmaa päätettävät hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset täsmentävät strategiassa asetettuja sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannon tavoitteita. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.11.2023 § 82. Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset muodostavat palveluverkkotyölle yleiset periaatteet ja tavoitteet. Monikanavainen palvelutuotannon palveluverkko uudistaa ja monipuolistaa palvelutuotantoa sekä palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. Osana monikanavaista palveluverkkoa on myös kiinteiden toimipisteiden ("kivijalka") verkko, jossa tarjotaan erityisesti sellaisia palveluja, jotka edellyttävät asiakkaan ja/tai potilaan fyysistä kohtaamista.

Hyvinvointialueita ohjataan kansallisesti ja hyvinvointialueet ovat saaneet valtioneuvostolta ohjauskirjeen 16.11.2023, jossa todetaan hyvinvointialueiden uudistumisen olevan välttämätöntä, jotta palvelut voidaan turvata työvoiman saatavuuden ja julkisen talouden heikentyneessä tilanteessa. Muutosohjelmien läpivienti on välttämätöntä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ohjauskirjeessä todetaan lisäksi, että palvelurakennetta ja henkilöstön työnjakoa on syytä muuttaa niin, että palvelut kyetään järjestämään tosiasiallisesti saatavilla olevalla henkilöstöllä. Palveluverkkoa koskevat ratkaisut on arvioitava hyvinvointialuekohtaisesti ja näkökulman tulee olla uudistava ja asukkaiden tarpeesta lähtevä. On tunnistettava asukkaiden tarpeet ja arvioitava kehitettävät keinot, joilla palvelut voidaan toteuttaa kustannustehokkaammin ja käytettävissä olevalla työvoimalla. Ohjauskirjeessä todetaan myös, että on syytä löytää ratkaisut, joilla asukkaille voidaan turvata palvelujen saanti ja myös kokemus turvallisuudesta uudessa tilanteessa samalla, kun ns. seinistä on käytännössä pakko säästää. Erityisen vaativien palvelujen osalta hyvinvointialueiden on lisättävä keskinäistä yhteistyötä, ja lisättävä yhteistyöalueen sisäistä ja -välistä työnjakoa.

Hyvinvointialueen rahoituksen ollessa riittämätön ja talouden toteutuessa merkittävästi alijäämäisenä, Keski-Suomen hyvinvointialueella toteutettiin tuottavuusohjelmatyö keväällä 2023 (aluevaltuusto 9.5.2022 § 39). Tuottavuusohjelmassa palvelukanavien ja palveluverkoston uudistamisen kustannushyötyjen potentiaali vuosille 2023–2026 arvioidaan olevan 14–32 miljoonaa euroa. Tuottavuusohjelmassa todetaan, että tavoitetila eri toimintojen välillä tulee kirkastaa ja sen myötä johtaa palveluiden verkoston

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

muutosta tukemaan kustannustehokkaiden palvelumuotojen käyttöönottoa palvelutuotannossa.

Hyvinvointialue on tehnyt toimipisteiden osalta vuokrasopimukset kiinteistöjen omistajien kanssa. Kunnilta vuokrattujen tilojen vuokrasopimukset on tehty valtioneuvoston asetuksen kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 mukaisesti 3 + 1 vuotisiksi. Hyvinvointialueen on ilmoitettava kuntiin vuokrasopimusten jatkamisesta vuoden 2024 loppuun mennessä. Myös tämä aikataulu ohjasi sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyön käynnistämistä. Käytössä olevien tilojen osalta oli tehty lisäksi toiminnallinen ja tekninen selvitystyö, jonka loppuraportti valmistui marraskuussa 2023, ja sen tietopohjaa höydynnettiin palveluverkkotyössä.

Palveluverkko ja sen kehittämisen periaatteet määritetään palveluverkkotyössä ja jatkossa palveluverkosta voidaan viestiä yhteisillä määritteillä hyvinvointialuetasoisesti. Palveluverkkotyössä luodaan kuva alueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuudesta ja näkymää palvelutarpeeseen ja strategiaan perustuen vuoteen 2030 saakka. Pääosa palveluverkkotyön toimenpiteistä konkretisoituu vuosien 2024–2025 aikana ja palveluverkkoa tarkastellaan jälleen vuonna 2026. Nyt tehtävät muutokset palveluverkossa vahvistavat hyvinvointialuetasoisista rakennetta ja luovat yhteneväisen alueellisen sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuuden.

Palveluverkkoprojektin eteneminen

Palveluverkkotyö käynnistyi hyvinvointialueen omilla asiantuntijaresursseilla. Lisäksi tilapalveluiden asiantuntijana oli ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka tukivat myös sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotannon palveluverkkotyötä omalla asiantuntijuudellaan. Vuoden 2024 alusta alkaen palveluverkkotyöhön tuli mukaan ulkopuolinen asiantuntija, johon kilpailutuksen perusteella valikoitui Nordic Healthcare Group Oy (NHG).

Palveluverkkotyön poliittisena ohjausryhmänä toimi aluehallitus. Operatiivinen valmistelu tehtiin sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan omalla henkilöstöllä sekä NHG:n asiantuntijoiden tuella. Projektiryhmän muodostivat sosiaali- ja terveyspalveluiden johto, tilapalveluiden sekä viestinnän ja osallisuuden asiantuntijat. Tarpeen mukaan työssä oli mukana myös mm. hyvinvointialueen talouden ja hallinnon asiantuntijoita. Viikoittaisella tilannekuvapalaverilla edistettiin projektin etenemistä.

Palveluverkkoprojektin ja sisällön tavoitteiden tarkentuessa todettiin, että alkuperäinen aikataulu näin merkittävän kokonaisuuden päätöksenteolle osoittautui liian tiukaksi. Jotta osallisuus ja lausuntoaika, sekä toimielinkäsittely, saivat riittävästi aikaa osana prosessia, tarkennettiin aikataulua projektin edessä siten, että varsinainen palveluverkkoesityksen päätöksenteko siirrettiin kesäkuulle 2024.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Palveluverkon lausuntovaiheeseen valmisteltiin laaja materiaali, joka sisälsi tietopohjaa Keski-Suomen väestöstä sekä mm. palveluiden saatavuudesta, palveluiden käytöstä sekä muista palvelutuotannon tunnusluvuista. Lisäksi tietopohjassa oli tilojen toiminnallisen ja teknisen selvityksen tuloksia, kuvausta joukkoliikenteestä sekä verkkoyhteisistä. Lausuntovaiheen materiaalissa oli sosiaali- ja terveystalvveluista kuvattu palveluverkkomääritelmän (järjestämislinjauksissa mainitut palvelut) mukaisista palveluista nykytilan kuvaus sekä kaksi vaihtoehtoista mallia. Muiden sosiaali- ja terveystalvveluiden osalta oli yksi kuvaus palvelusta sekä sen palveluverkon kehittämisestä. Lausuntomateriaali muodosti noin 300 sivuisen kokonaisuuden, jonka avulla haettiin evästystä ja näkemystä sekä vaihtoehtoisia malleja jatkovalmisteluun. Lausuntoaika oli 22.2.–23.3.2024.

Palveluverkkotyöstä päätettiin tehdä myös laaja vaikutusten ennakoarviointi. Tämä jakautui kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa vaikutusten ennakoarviointi tehtiin palveluverkon lausuntomateriaalin tueksi. Tällöin arviointi tehtiin palveluverkkomääritelmän mukaisista palveluista, joista oli lausuntomateriaalissa vaihtoehtoisia malleja. Toisessa vaiheessa arviointi tehtiin varsinaisesta palveluverkkoesityksestä. Vaikutusten ennakoarviointi on osana palveluverkkoesityksen päätöksentekomateriaalia liitteenä.

Osallisuus palveluverkkotyössä

Palveluverkkotyön käynnistämispäätöksen mukaisesti, palveluverkon valmistelun aikana kuultiin laajasti hyvinvointialueen eri toimielimiä. Lisäksi pyydettiin laajasti lausunnot myös alueen kunnilta, asukkailta, eri sidosryhmiltä ja hyvinvointialueen henkilöstöltä sekä muilta toimijoilta. Palveluverkkotyö toteutettiin kaksivaiheisesti laajasti alueen eri toimijoita ja hyvinvointialueen työntekijöitä osallistaen.

Tammikuussa, ennen varsinaista lausuntovaihetta, toteutettiin sekä Polisettä Webropol- alustoilla ennakoiva kysely hyvinvointialueen työntekijöille ja alueen asukkaille palveluverkkotyöhön ja sen teemoihin liittyen. Lisäksi toteutettiin suunnitelman mukainen kuntakierros, jossa jokaisen Keski-Suomen kunnan kanssa järjestettiin tapaaminen. Kuntatapaamiseen osallistui kuntien ylintä johtoa ja päätöksentekijöitä. Kunta sai evästää palveluverkkotyön valmistelua oman kuntansa näkökulmasta ja nostaa esiin kunnan erityispiirteet.

Toisessa vaiheessa, varsinaisena lausuntoaikana, 22.2.–23.3.2024 järjestettiin seitsemän alueellista asukastilaisuutta, joissa palveluverkkotyön lausuntovaiheen materiaalia esiteltiin alueen asukkaille. Lisäksi keskisuomalaiset ottivat kantaa palveluverkon lausuntovaiheen palveluverkkomateriaaliin otakantaa.fi:ssä ja sote-asemilla jaetuilla lomakkeilla. Myös asukaspaneeli osallistui palveluverkon arviointiin antamalla julkilausuman palveluverkosta. Asukaspaneeli on uusi

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

osallisuuden keino ja siihen valittiin 30 henkilöä edustamaan koko Keski-Suomea. Myös erityisryhmät, kuten romanit, maahanmuuttajat sekä ikääntyneet palvelunkäyttäjät otettiin huomioon erikseen osallistamisessa. Kuntajohdolle järjestettiin erillinen työpaja, jossa käsiteltiin lausuntovaiheen materiaalia. Kaikilla sidosryhmillä oli mahdollisuus antaa lausuntonsa lausuntopalvelussa. Vaikuttamistoimielimiä pyydettiin osallistamaan oman kuntansa vaikuttamistoimielimet arviointiin ja nuorisovaltuusto pyydettiin myös osallistamaan sidosryhmiään nuorten näkemysten saamiseksi. Henkilöstö pystyi osallistumaan palveluverkkotyöhön työyhteisökohtaisten tiimitehtävien kautta. Lisäksi aiheesta järjestettiin 8 alueellista henkilöstötyöpajaa.

Yhteenveto tulleista lausunnoista ja keskeiset nostot lausunnoista

Lausuntoaika oli 22.2.–23.3.2024. Lausuntoja koottiin asukkailta ja asiakkailta, erityisryhmiltä, henkilöstöltä, kunnilta ja muilta hyvinvointialueen kumppaneilta ja sidosryhmiltä.

Asukkaat ja asiakkaat:

- Otakantaa.fi:hin tuli 417 kannanottoa vaihtoehtoihin ja keskustelussa 246 kommenttia keskustelussa: <https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/986/>
- Sosiaali- ja terveysasemilla tarjolla olevia lomakkeita palautui 121
- Seitsemän asukastilaisuutta tavoitti noin 2000 henkilöä
- Ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkailta 440 kommenttia
- Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen asiakkailta 206 kommenttia
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakastyytyväisyyden kehittäjäryhmä 198 kommenttia
- Romanit 17 kommenttia
- Maahanmuuttajat yksi lausunto

Lisäksi asukaspaneeli, jonka työhön osallistui 31 keskisuomalaista, antoi julkilausuman: https://www.hyvaks.fi/sites/default/files/2024-03/asukaspaneelin%20julkilausuma_v2.pdf.

Keski-Suomen hyvinvointialue on kirjannut 15 taholta tullutta adressia tai kannanottoa sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluverkkoa koskien 29.5. mennessä. Adresseja on tullut yhdeksältä (9) paikkakunnalta, Toivakasta (2 erillistä), Luhangasta (paperinen ja nettiadressi), Joutsasta, Pihtiputaalta (2 erillistä), Kivijärveltä, Jämsästä (2 erillistä) ja Jyväskylästä Tikkakoskelta, Säynätsalosta (vetoomuskirje ja adressi) ja Korpilahdelta sekä lisäksi Liepeen hoiva ry:tä koskien (ehdotus ja adressi). Lisäksi on tullut Keski-Suomen kuntajohtajien kannanotto sekä Jämsän kaupungin kannanotto sote-keskusta koskien.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Henkilöstö:

- Työyhteisökohtainen tiimitehtävä: 1545 kommenttia kahdeksassa (8) työpajassa, joissa oli 70 osallistujaa

Kumppanit ja sidosryhmät:

- 78 lausuntoa <https://www.hyvaks.fi/sites/default/files/2024-04/kaikki%20sidosryhmilt%C3%A4%20tulleet%20lausunnot.pdf>
- kolme keskustelutilaisuutta (Keski-Suomen liitto, taksit, julkinen liikenne)
- kunnanjohtajien työpaja ja Padlet-työskentely 198 kommenttia, lisäksi Keski-Suomen kuntajohto julkaisi kannanoton palveluverkkoon liittyen

Hyvinvointialueen toimielimien lausunnot:

- lasten, nuorten ja perheiden lautakunta
- työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta
- turvallisuuslautakunta
- nuorisovaltuusto
- vammaisneuvosto
- vanhusneuvosto
- järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimiin
- palveluntuottajien vaikuttamistoimiin

Lausunnoista on julkaistu 17.4.2024. erillinen lausuntoyhteenveto <https://www.hyvaks.fi/palveluverkko/osallistu>.

Suurin osa sidosryhmistä nosti samankaltaisia arvioita lausunnoissaan ja keskusteluissa, kuin mitä oli arvioitu lausuntomateriaalin liitteenä olleessa vaikutusten ennakoarvioinnissa.

Ihmisvaikutukset – Suuri osa sidosryhmistä painotti, että ihmisten yhdenvertaisuus tulee olla keskiössä palveluverkkoesityksessä. Päätöksenteossa tulisi pyrkiä välttämään ratkaisuja, jotka syventävät eri ihmisryhmien ja alueiden välistä eriarvoisuutta ja asettavat ihmiset taloudellisesti eriarvoiseen asemaan. Alueellinen sairastavuus tulisi ottaa huomioon. Erityishuomiota tulee kiinnittää ikääntyneisiin, haavoittuvassa asemassa oleviin sekä ihmisiin, joilla on liikkumisen esteitä.

Vaikutus elinvoimaan – Hyvinvointialueen palveluilla nähdään olevan suora vaikutus alueiden elinvoimaan. Tämä tuli voimakkaasti esille erityisesti kuntien lausunnoissa. Palveluiden siirtyessä kauemmaksi on mahdollista, että myös ihmiset siirtyvät (pito- ja vetovoima) ja vähitellen muutkin palvelut, erityisesti apteekkien verkosto harvenee. Niillä palveluilla, joita ollaan vahvistamassa, nähtiin olevan positiivinen vaikutus elinvoimaan (esim. perhekeskuspalvelut).

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Ympäristövaikutukset – Useat sidosryhmät esittivät huolensa lisääntyvästä liikkumisen tarpeesta palveluverkon supistuessa sekä tyhjilleen jäävien, vielä käyttöikä omaavien, kiinteistöjen johdosta.

Talousvaikutukset – Toiveita kustannusten tarkennuksista, mm. liikkuvat palvelut; soteasemien lopettamisesta aiheutuvat lisääntyneen liikkumisen kustannukset asukkaille.

Seutuvaikutukset – vaikutukset elinvoimaan; pitkät etäisyydet palveluihin erityisesti pohjoisessa Keski-Suomessa.

Henkilöstövaikutusten osalta arviointeihin sisältyi monenlaisia näkökulmia. Osa sidosryhmistä arvioi, että henkilöstön saatavuuden näkökulmasta riittävän kokoiset työyhteisöt ovat yleensä houkuttelevimpia ja niihin on helpompi rekrytoida henkilöstöä. Henkilöstön veto- ja pitovoiman näkökulmasta keskeistä on moniammatillinen tiimityö ja työyhteisön tuki. Se mahdollistaa monipuolisen osaamisen ja sen kehittämisen ja työtehtävien erikoistumisen. Isommassa työtiimissä toiminnan haavoittuvuus vähenee. Monet sidosryhmistä arvioivat, että poistuvista yksiköistä henkilöstö ei välttämättä siirtyisi uuteen työpisteeseen, vaan siirtyisivät toisen hyvinvointialueen palvelukseen tai vaihtaisivat alaa. Osa henkilöstöstä on voimakkaasti sitoutunut omaan kuntaansa ja lähiympäristöönsä, ja tällöin oman toimipisteen mahdollisen lakkautuksen vaikutus koskee koko identiteettiä. Eri puolilla organisaatiota suunnitelma koskettaa eri tavoin. Henkilöstön työpajoissa korostui erityisesti suurimpien muutosten kohteena olevien työntekijöiden kokemukset. Näiden yksiköiden osalta osaa henkilöstöstä on kuormittanut myös asiakkaiden ja omaisten huoli muutoksista. Työpajoissa nousi esille negatiivisia tunteita erityisesti lakkautusuhan alla olevien soteasemien, osastojen ja yksiköiden osalta. Palautteen perusteella voidaan arvioida olevan riski, että osa työntekijöistä ei sitoutuisi uuteen yksikköön.

Soteasemapalvelujen osalta koettiin niiden olevan merkittäviä ja tarpeen lähipalveluina. Varsinkin vaihtoehdon 2 koettiin olevan liian keskittävä. Alueellisen osastotoiminnan osalta nousi riski henkilöstön menettämisestä, mikäli yksiköjä lakkautetaan. Kotisairaallalla nähdään olevan positiivisia vaikutuksia, ja sen kehittäminen sai kannatusta. Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen osalta oli laaja yksimielisyys siitä, että palveluita tulisi järjestää joka kunnassa. Osa sidosryhmistä kyseenalaisti, riittääkö ehdotettu määrä paikkoja tulevaisuuden tarpeisiin. Ikääntyneiden päivätoiminnan osalta nähtiin yleisesti ottaen olevan positiivisia vaikutuksia varsinkin vaihtoehdossa 2. Osa sidosryhmistä esitti huolensa siitä, että kuntouttavaa päivätoimintaa ei olisi enää tarjolla kaikilla niillä paikkakunnilla, joilla nykyään on. Matka päivätoimintaan tulisi olla kohtuullinen, ettei lähtemisen vaikeus tule esteeksi.

Seniorikeskustoiminnan kehittäminen sai laajaa kannatusta.

Perhekeskustoiminta nähtiin sidosryhmien kesken erittäin positiivisena ja perheiden hyvinvointiin positiivisesti vaikuttavana palveluna. Vaihtoehto 2 sai sidosryhmien kesken paljon kannatusta.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Lausuntovaiheen vaikutus palveluverkkoesitykseen

Palveluverkkotyössä toteutettu laaja osallisuus ja siitä syntyneet lausunnot, evästyksset ja kannanotot ovat ohjanneet palveluverkkoesityksen valmistelua, ja niitä on laajan analysoinnin pohjalta huomioitu palveluverkkoesityksessä. Lausuntovaiheen materiaalista lausunnoissa nousi esille etenkin palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden eri vaihtoehtojen kommentointi ja arviointi. Lausunnoissa vahvimman puoltavan näkökulman sai sosiaali- ja terveysasemien sekä alueellisen osastotoiminnan ja ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen vaihtoehto 1. Perhekeskusten ja ikääntyneiden päivätoiminnan osalta vastaavasti vaihtoehto 2, joka laajentaa toimintaa vuoteen 2030 saakka, sai lausuntovaiheessa vahvan tuen. Lisäksi lausuntojen evästyksistä palveluverkkoesityksessä on tarkennettu kuntakohtaisia palveluja sekä määritelty tiettyjä palvelukokonaisuuksia selkeämmin. Myös hyvinvointialueen palveluverkon kehittämisen periaatteiden määrittely on selkeytetty esitykseen, kuten myös kuvaus toimivallasta palveluverkosta ja sen osa-alueista päätettäessä. Yhteenvedon voidaan todeta, että palveluverkkoesityksessä on huomioitu lausuntovaiheen evästys ja lausunnot laajasti.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämislinjausten mukainen ensimmäisen vaiheen palveluverkko – palveluverkkoesitys 2024

Palveluverkko

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset muodostavat palveluverkkotyölle yleiset periaatteet ja tavoitteet. Aluevaltuuston 14.11.2023 § 82 hyväksymissä järjestämisen linjauksissa palveluverkkomääritelmän mukaisiksi palveluiksi muodostuvat sosiaali- ja terveysaseman palvelut, alueellinen osastotoiminta, ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen, ikääntyneiden päivätoiminta ja perhekeskukset. Näiden määritetään olevan hallintosäännön kuvaamia palveluverkkomääritelmän mukaisia palveluja, joiden toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää toimitus, aluevaltuusto, voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti.

Muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa kehitetään järjestämisen linjausten ja strategian tavoitteiden sekä palveluverkkoesityksen mukaisesti. Palveluverkossa tapahtuvien muutosten osalta näiden arvioinnin suhteessa järjestämisen linjauksiin ja palveluverkon periaatteisiin tekee lautakunta ennen muutosten toteuttamista. Lautakunnan lausuntoon perustuen toimivaltainen viranhaltija irtisanoo ja/tai tekee vuokrasopimuksen. Jos muutos vaatii investointia, päätöksen tekee toimivaltainen toimitus.

Päätöksenteossa oleva palveluverkko (Liite 1) on hyvinvointialueen ensimmäisen vaiheen palveluverkko, joka perustuu toiminnan uudistamiseen, toimintavarmuuden parantamiseen ja henkilöstön

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

saatavuuden varmistamiseen. Se toimii myös syksyllä 2024 käytävien vuokrasopimusneuvottelujen pohjana tilojen osalta. Palveluverkkotyössä on ensimmäistä kertaa sanoitettu hyvinvointialueen yhteisiä periaatteita palveluverkon kehittämiseksi konkreettisesti sekä määritelty käsitteitä hyvinvointialueen toiminnan sanoittamiseen. Lisäksi palveluverkkoesityksessä sosiaali- ja terveystalouden saatavuus on kuvattu vielä myös kuntakohtaisesti.

Palveluverkkotyön edessä tunnistettiin tarve palveluverkon päivittämiselle, siten että vuonna 2026 on tarkoituksenmukaista toteuttaa toisen vaiheen palveluverkon tarkastelu. Tuolloin arvioidaan ensimmäisen vaiheen palveluverkkomuutosten toteutuminen. Lisäksi hyvinvointialueella on tällä hetkellä käynnissä ensihoidon palvelutuotannon siirto pelastustoimesta sosiaali- ja terveystalouden sairaalapalveluiden vastuualueelle vuoden 2025 alusta sekä sosiaali- ja terveystalouden ympärivuorokautisen tilannekeskuksen projektointi, jonka tavoitteena on toiminnan käynnistäminen vuoden 2025 aikana. Lisäksi syksyllä 2025 arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään hyvinvointialueen strategia sekä sitä toteuttavat sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen linjaukset. Nämä muutokset ja muu kehittämisen toteutuminen on hyvä arvioida ja tarkastella sen perusteella palveluverkkoa uudelleen keväällä 2026.

Palveluverkon kehittämisen periaatteet

- Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden palveluverkon periaatteet muodostuvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksista, jotka perustuvat hyvinvointialueen strategiaan.
- Palvelutuotannon palveluverkkoa määritellään hyvinvointialueella saatavuuden ja saavutettavuuden osalta maantieteellisten käsitteiden, kuten alueellinen, seudullinen ja paikallinen avulla.
- Palveluverkko on monikanavainen, jolloin palveluja tuotetaan kivijalkapalveluina, palvelupistepalveluina ja kotiin vietävinä palveluina sekä digitaalisina palveluina.
- Sosiaali- ja terveystalouksissa ensisijainen palvelu toteutuu ennaltaehkäisevissä ja perustason paikallisissa ja seudullisissa palveluissa, joita alueelliset perus- ja erityistason palvelut tukevat ja ovat tarpeen mukaan käytettävissä eri kanavien avulla.
- Erikoissairaanhoidon sairaalassa toteutettava hoito ja yöaikainen päivystys keskistetään sairaala Novaan.
- Hyvinvointialueen palveluiden ja toimialojen yhteistyötä, henkilöstö- ja tilaresursseja sekä yhdessä tekemistä kehitetään, uudistetaan ja vahvistetaan sekä hyödynnetään yhteisiä resursseja seudullisen ja paikallisen palvelun ja palveluverkon uudistamisessa ja toteuttamisessa sekä ylläpitämisessä.
- Sosiaali- ja terveystalouden saatavuutta ja saavutettavuutta arvioidaan ja seurataan säännöllisesti, ja palveluverkkoa uudistetaan tarpeen mukaan. Arviointi suhteessa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen linjauksiin toteutetaan vuosittain lautakunnissa.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

- Palveluverkon uudistuminen tapahtuu toimintamallien uudistamisen ja palveluiden jatkuvuuden turvaamisen tarpeisiin. Palveluverkkotyö perustuu ensisijaisesti toiminnan kehittämiseen, toiminnallisuuden parantamiseen sekä henkilöstön saatavuuden varmistamiseen Keski-Suomalaisten asukkaiden palveluiden turvaamiseksi.
- Palveluverkon kehittämisessä tulee hakea kaikissa palveluissa taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisia ja vaikuttavia palvelukanavia sekä pilotoida mahdollisuuksien mukaan uusia toimintamalleja.
- Sosiaali- ja terveystalouden toimipisteiden käyttöä toteutetaan hyvinvointialueen toimitilojen mukaisesti.
- Palveluverkon kivi- ja tilojen käyttö muodostuvat palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Tilat tulee olla käyttötarkoitukseen soveltuvia huomioiden esimerkiksi vaateet terveydenhuollon tiloille, toiminnan turvallisuudelle tai palvelun yksityisyydelle.
- Tilojen käyttöastetta ja yhteiskäytöllisyyttä lisätään, ja ylimääräisistä tiloista luovutaan. Tarpeen mukaan tiloja peruskorjataan tai tehdään korvaavaa uudisrakentamista palvelutuotannon tarpeisiin.
- Ensimmäisen vaiheen, vuonna 2024 toteutettavan palveluverkkopäätöksen jälkeen aloitetaan palveluverkkomäärittelyn mukainen palveluiden palveluverkon yksityiskohtainen toimeenpano vuoteen 2030 mennessä, tilojen käytön arviointi ja suunnittelu lähivuosille sekä toteutetaan ensimmäisen vaiheen toimipistemuutokset vuoteen 2026 mennessä.
- Ensimmäisen vaiheen palveluverkossa palveluiden saatavuus on kuvattu hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kuntakohtaisissa palvelukorteissa, jotka muodostavat vuoden 2026 palvelutilanteen.
- Toisen vaiheen palveluverkkotyö toteutetaan keväällä 2026. Tällöin tehdään päätöksiä vuodelle 2027 ja tarkennuksia palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2030 asti. Tarkennuksiin vaikuttavat palveluverkon säännöllisen arvioinnin tulokset, hyvinvointialueen taloudellinen tilanne, toimintamallien vakiintuminen ja toiminnan muutostarpeet. Lisäksi huomioidaan hyvinvointialueen toimialojen ja palveluiden integraatio etenkin seudullisen ja paikallisen palvelun ja yleisesti palveluverkon toteuttamisessa.
- Palveluverkon toteuttaminen perustuu aina taloudellisiin ja toiminnallisiin reunaehtoihin, jolloin hyvinvointialueen toimintaympäristössä, taloudellisissa ja toiminnallisissa edellytyksissä tai kansallisessa lainsäädännössä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa palveluverkon toteuttamiseen. Tällöin näiden vaikutus tulee arvioida suhteessa palveluverkon toimenpiteisiin ja ne tulee tuoda tarvittaessa uudelleen päätöksentekoon.

Sosiaali- ja terveystalouden palveluverkko

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämislinjausten palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut palveluverkossa.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Sote-asemat

- Lausuntovaiheen vaihtoehto 1, lisäksi Jämsän Kuorevedelle ja Konnevedelle jää toimipisteet
- Esityksessä toimipisteiden lukumäärä muuttuu nykyisestä 35 toimipisteestä 29 sote-keskukseen, sote-asemaan ja sote-palvelupisteeseen
- Sote-asemaverkkoa täydennetään sote-palvelupisteillä siten, että jokaisessa kunnassa on vähintään sote-palvelupiste
- Palvelupistetoimintaa ja digipalveluita vahvistetaan

Alueellinen osastotoiminta

- Lausuntovaiheen vaihtoehto 1, lisäksi Pihtiputaalle jää alueellinen osastotoiminta
- Esityksessä osastojen lukumäärä laskee 12 osastosta 11 osastoon ja sairaansijamäärä laskee 495 sairaansijasta 440 sairaansijaan. Sairaansijamäärä ei todellisuudessa laske, koska nykyään kaikki sairaansijat eivät ole olleet käytössä henkilöstövajeen vuoksi.
- Kotisairaaloimintaa vahvistetaan

Ympäri vuorokautinen asuminen

- Lausuntovaiheen vaihtoehto 1
- Yksiköiden lukumäärä muuttuu 86 yksiköstä 80 yksikköön. Yksiköitä löytyy jatkossakin jokaisesta kunnasta.
- Kokonaispaikkamäärä pysyy lähes samana, noin 2806 paikkaa
- Ensihoidon kanssa tehtävää yhteistyötä sekä digipalveluita vahvistetaan

Perhekeskukset

- Lausuntovaiheen vaihtoehto 2
- Perhekeskusten määrä kasvaa 12 perhekeskuksesta 21 perhekeskukseen ja neuvolatoiminta sekä varhainen tuki on integroitu osaan perhekeskuksia. Perhekeskuksia voi syntyä esityksen lisäksi myös kunta- tai järjestövetoisesti ja näissä hyvinvointialueen rooli arvioidaan tapauskohtaisesti. Perhekeskusten toiminnan järjestämistä ohjaa perhekeskussuunnitelma osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä erillisesti sovittavat kuntasopimukset, jotka tullaan tekemään syksyllä 2024.
- Perhekeskusten lisäksi laajasti kevyempiä kohtaamispaikkoja
- Sähköistä perhekeskusta vahvistetaan ja monipuolistetaan

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Ikääntyneiden päivätoiminta

- Lausuntovaiheen vaihtoehto 2
- Kaikki nykyiset toimipisteet, 25 kpl säilyvät (mikäli käyttötarkoitukseen sopivampi tila löytyy, voi nykyinen tila korvaantua), mutta toimipisteiden palveluvalikoimaa muutetaan: nykyisistä toimipisteistä 8 keskittyy jatkossa vain seniorikeskustoimintaan ja loput kuntouttavaan päivätoimintaan sekä seniorikeskustoimintaan (näihin varmistetaan riittävä varustelu). Kuntouttavaa päivätoimintaa tarjotaan yhteensä 20 toimipisteessä, koska nykyisten lisäksi perustetaan 4 uutta kuntouttavan päivätoiminnan toimipistettä.
- Seniorikeskustoimintaa on kaikissa kunnissa

Muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta palveluverkkoesityksessä on kaikkien palveluiden osalta tiivistetty kuvaus palveluiden saatavuudesta ja saavutettavuudesta sekä palveluverkon kehittämisestä. Näiden kehittäminen toteutuu palveluverkon periaatteiden, järjestämislinjausten sekä strategian mukaisesti.

Erikoissairaanhoidon kivijalkatoiminnot keskitetään yhteen toimipisteeseen sairaala Novaan. Integroituja erikoissairaanhoidon palveluja tuotetaan sairaus- ja potilasryhmäkohtaisissa osaamiskeskuksissa (kuten diabeteskeskus ja geriatrinen keskus). Suuren volyymin potilasryhmille tuotetaan jalkautuvia erikoissairaanhoidon vastaanottopalveluita sote-keskuksissa tai -asemilla. Erikoissairaanhoidon, päivystys ja sairaalatoiminnot päättyvät Jämsän Jokilaakson sairaalassa vuoden 2025 loppuun mennessä. Jatkossa Jämsän alueen päivystys korvataan kattavilla kiirevastaanoton palveluilla alueellisessa sote-keskuksessa ja perustason sairaalatoiminnot siirtyvät osaksi alueellista osastotoimintaa. Lisäksi Jämsän alueen tapahtuma-aikaista toimintaa tuetaan (esim. Himos-tapahtuman aikaan) esimerkiksi vahvistetun ensihoidon ja vahvistetun kiirevastaanottoresurssin avulla tarvittaessa. Muutosten taustalla on paikallisen ostopalvelusopimuksen päätyminen 31.8.2025 sekä kansallisen poikkeuslupamenettelyn päätyminen vuoden 2025 loppuun ympärivuorokautisen päivystyksen osalta. Tavoitteena on myös toiminnan järjestäminen tarkoituksenmukaisesti, nykyistä kustannustehokkaammin ja yhdenvertaisesti koko Keski-Suomen alueella.

Palveluverkkoesityksen kustannusvaikutukset

Palveluverkkoesityksen kustannusvaikutukset on arvioitu siten, että laskennan pohjaksi on otettu vuoden 2023 tilinpäätöksessä toteutuneet kustannukset sekä tiedossa olevat mahdolliset kustannustason muutokset. Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden muutoksilla esitettyjen vaihtoehtojen osalta on sekä kustannuksia säästäviä että lisääviä vaikutuksia ja laskenta on tehty siten että kustannuksia laskettaessa on huomioitu mahdolliset muutos-/lisätarpeet eli laskettu todelliset kustannukset.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Sote-asemien, niiden kiirevastaanottouudistuksen sekä ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen muutoksilla lasketaan saatavan kustannussäästöä 5 miljoonaa euroa. Perhekeskusten ja ikääntyneiden päivätoiminnan muutoksilla on kustannuksia lisääviä vaikutuksia 2,7 miljoonaa euroa. Alueellisen osastotoiminnan muutoksista ei arvioida saatavan kustannussäästöjä. Osa kustannusvaikutuksista toteutuu vuosien 2025–2026 aikana ja osa toteutuu vuoteen 2030 mennessä. Suurin kustannussäästö palveluverkkotyössä muodostuu erikoissairaanhoidon sairaalatoiminnan ja yöaikaisen päivystyksen keskittämällä sairaala Novaan. Tällä lasketaan olevan kustannuksia säästävä vaikutus 10 miljoonaa euroa.

Palveluverkon aikataulu

Palveluverkkopäätöksen jälkeen käynnistyy palveluverkon toimeenpanon yksityiskohtainen projektointi, jolloin tehdään tarkennettu toimeenpano-ohjelma vuosille 2024–2025. Suunnittelussa ja toimeenpanossa varmistetaan, että jokaisessa kunnassa säilyy koko ajan tarpeen mukaiset palvelut ja päätetyistä tiloista luopuminen tapahtuu sujuvasti ja asiakaslähtöisesti. Lisäksi päätös toimii vuoden 2024 hyvinvointialueen ja kuntien välisten vuokrasopimusneuvottelujen pohjana. Syyskuussa 2024 toteutetaan avosairaanhoidon kiirevastaanottouudistus. Vuonna 2025 jatketaan ensimmäisen vaiheen palveluverkkoon siirtymistä toimipisteiden, toimintamallien ja palvelukanavien uudistamisen osalta. Jämsän Terveys Oy:n sopimus päättyy 31.8.2025. Terveystalo Oy:n Kinnulan alueen ostopalvelusopimus irtisanotaan päättymään viimeistään vuonna 2027.

Vuonna 2026 käynnistyy hyvinvointialueen toisen vaiheen palveluverkkotyö, jolloin arvioidaan vuonna 2024 tehdyn palveluverkkotyön toimeenpanoa ja jatketaan palveluverkon kehittämistä periaatteiden mukaisesti.

Lainsäädäntö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) edellyttää, että hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä.

Palveluverkkoesityksen vaikutusten ennakoarviointi

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Palveluverkkotyön vaikutusten ennakoarviointi on toteutettu kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa arviointi tehtiin palveluverkon lausuntomateriaalin tueksi. Tällöin arviointi tehtiin palveluverkkomääritelmän mukaisista palveluista, joista oli lausuntomateriaalissa vaihtoehtoisia malleja. Toisessa vaiheessa arviointi on tehty varsinaisesta palveluverkkoesityksestä. Vaikutusten ennakoarviointi on liitteenä 3 osana palveluverkkoesityksen päätöksentekomateriaalia.

Palveluverkkoesityksen vaikutusten ennakoarviointi koostuu katsauksenomaisesta osasta, jossa arvioidaan koko palveluverkkoesityksen vaikutuksia useista eri näkökulmista sekä erillisestä osasta, jossa palveluverkon eri palvelut on arvioitu erikseen. Arvioitavia näkökulmia ovat vaikutukset ihmisiin, elinvoimaan, talouteen, henkilöstöön, ympäristöön, kaupunkiseutuihin ja maaseutuun.

Vaikutusten ennakoarvioinnissa hyödynnetään tutkimustietoa, kokemustietoa muilta alueilta sekä sidosryhmien palautetta ja arvioita. Arviointidokumentti kokoaa yhteen sisäisen arviointiryhmän ja keskeisten sidosryhmien näkemykset. Vaikutusten arviointi on tehty parhaan käytössä olevan tiedon ja tietämyksen pohjalta käytettävissä olevan määräajan puitteissa. Vaikutusten arvioinnissa yhdistetään eri näkökulmia ja pyritään luomaan käsitys vaikutusten kasautumisesta. Henkilöstön, asukkaiden ja muiden sidosryhmien kuulemiset ja palaute ovat tärkeä osa palveluverkkoesityksen vaikutusten arviointia.

Vaikutusarvioinnin tavoitteena on tarjota päätöksentekijöille luotettavia arvioita esityksen olennaisista vaikutuksista. Kaikilla päätöksillä on sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia, ja päätöksenteossa joudutaan tekemään kompromisseja. Arvioinnissa huomioidaan tavoiteltujen vaikutusten lisäksi myös mahdolliset ei-toivotut vaikutukset ja haitat.

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi on lakisääteistä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kunnan 6 § ja hyvinvointialueen 7 § ottamaan päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Terveystalolaki (1326/2010) 11 § velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Lautakuntien arvio järjestämisen linjausten mukaisuudesta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset muodostavat palveluverkkotyölle yleiset periaatteet ja tavoitteet. Aluevaltuuston 14.11.2023 § 82 hyväksymissä järjestämisen linjauksissa palveluverkkomääritelmän mukaisiksi palveluiksi muodostuvat sosiaali- ja terveysaseman palvelut, alueellinen osastotoiminta, ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen, ikääntyneiden päivätoiminta ja perhekeskukset. Muiden sosiaali- ja terveystaluiden palveluverkkoa

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

kehitetään järjestämisen linjausten ja strategian tavoitteiden sekä palveluverkkoesityksen mukaisesti.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta, työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta sekä turvallisuuslautakunta arvioivat kokouksissaan 15.5.2024 valmisteltua palveluverkkoesitystä suhteessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksiin. Kaikki kolme lautakuntaa totesivat esityksen olevan järjestämisen linjausten mukainen. Lautakuntien pöytäkirjat ovat esityksen liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 17

Palveluverkosta on lausuntovaiheen jälkeen valmisteltu palveluverkkoesitys ja se on julkaistu 8.5.2024. Lautakunnat ovat arvioineet palveluverkkoesitystä suhteessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksiin 15.5.2024. Päätöksenteko on aluehallituksessa 4.6.2024 ja aluevaltuustossa 11.6.2024.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen mukaisesti.

Asian kokouks käsittely:

Aluehallitus valitsi tilapäiseksi puheenjohtaksi tämän pykälän ajaksi Mauno Vanhalan.

Pöytäkirjanpitäjänä tämän pykälän ajan toimi konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Leppä.

Maria Kaisa Aula, Lotta Ahola, Kari Kiiskinen, Hilma Vepsäläinen ja Pasi Marjakangas ilmoittivat olevansa esteellisiä (peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5, yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 14.07–16.05.

Riikka Rantanen ja Piia Flink-Liimatainen liittyivät kokoukseen tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 14.07–16.05.

Sosiaali- ja terveystalveluiden toimialajohtaja Kati Kallimo, järjestämispäällikkö Jarna Virtanen sekä vastuualuejohtajat Päivi Kalilainen, Tuija Koivisto, Eva Pihlmaa-Tuononen ja Juha Paloneva esittelivät asian klo 14.09–15.54.

Jani Kokko saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14.47.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Tauko ajalla klo 15.54–16.00.

Keskustelun edetessä Jukka Haaparanta teki seuraavan esityksen: Muilta osin esityksen mukaisesti, paitsi Eteläisen Sotokeskuksen (Jämsä) osastopaikkojen palauttaminen 42:teen joka oli jo 1 ja 2 lausuntokierrosmateriaalissa 42. Nykyinen paikkamäärä 64. Heimo Lajunen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jukka Haaparannan tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Piia Flink-Liimatainen, Markku Puro, Riikka Rantanen, Katri Savolainen, Eila Tiainen ja Mauno Vanhala) ja 3 EI-ääntä (Jukka Haaparanta, Heimo Lajunen ja Jani Ylälehto).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen äänin 6-3.

Päätös

Aluehallitus päätti äänin 6-3 esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mervi Hovikoski, Janne Luoma-aho ja Kati-Erika Timperi liittyivät kokoukseen ja Heimo Lajunen poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 16.05.

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 38
681/00.01.01.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto hyväksyy sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen mukaisesti.

Asian kokouskäsitely:

Keskustelun edetessä valtuutettu Jouko Nykänen teki Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron aikana seuraavan muutosesityksen: Alueellisten osastojen lukumäärä säilyy entisellään ja Joutsan osaston toiminta säilyy.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Valtuutettu Nykäsen esitystä kannattivat valtuutettu Terhi Simonen-Jokinen Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa, valtuutettu Marika Visakorpi-Kemppainen Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa sekä valtuutetut Sari Hovila, Irma Hirsjärvi, Tuula Peltonen, Pekka Huikko, Juha Hyötyläinen, Marko Kolula, Leena Kautto-Koukka ja Kari Parkkonen.

Keskustelun edetessä valtuutettu Terhi Simonen-Jokinen teki Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron aikana seuraavan muutosesityksen: Jämsän alueellisen osastotoiminnan paikkamäärä vähennetään 64 sairaansijasta vain 40:een.

Valtuutettu Simonen-Jokisen esitystä kannattivat valtuutetut Lotta Ahola, Jukka Haaparanta, Merja Lahtinen, Jorma Poti, Sanna Rajala, Irma Hirsjärvi ja Tuula Peltonen.

Keskustelun edetessä valtuutettu Kauko Isomäki teki seuraavan muutosesityksen: Säynäsalon terveysasema jatkaa toimintaansa nykyisessä laajuudessaan joko julkisena tai yksityisen lääkäriaseman ylläpitämänä.

Valtuutettu Isomäen esitystä kannatti valtuutettu Jouni Vuori.

Keskustelun edetessä valtuutettu Leila Lindell teki seuraavan muutosesityksen: Palveluverkko päätökseen tehdään muutos Sumiaiskodin, Konginkankaan palvelutalon (Tupa 1, Tupa 2 ja Helmi) ja Konneveden palvelutalojen lakkautuksen osalta ja ne säilytetään palveluverkossa.

Valtuutettu Lindellin esitystä kannattivat valtuutetut Sirpa Martins, Jari Halttunen, Irma Hirsjärvi ja Kari Kiiskinen.

Keskustelun edetessä valtuutettu Jorma Poti teki seuraavan muutosesityksen: Liitettä 8 muutetaan seuraavasti: *[Kaikille keskisuomalaisille osoitetaan kotiasemaksi alueellinen sotekeskus, seudullinen tai paikallinen soteasema. Sotepalvelupisteillä tuetaan palveluiden saatavuutta pitkien etäisyyksien vuoksi.]* Hyvinvointialueen tulee turvata kaikkien alueen asukkaiden asuinpaikasta riippumatta tasa-arvoinen mahdollisuus tavoittaa oma soteasema.

Valtuutettu Potin esitystä kannattivat valtuutetut Sanna Rajala, Irma Hirsjärvi, Tuula Peltonen ja Kari Parkkonen.

Vastuualuejohtaja Eva Pihlmaa-Tuononen poistui kokouksesta klo 18.09, vastuualuejohtaja Juha Paloneva poistui kokouksesta klo 18.31, varavaltuutettu Anne Kovanen poistui kokouksesta klo 18.36 ja arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen poistui kokouksesta klo 18.59 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tauko ajalla klo 19.20-19.30.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Valtuutettu Joonas Könttä oli poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.30-19.45.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, koska on tehty viisi (5) aluehallituksen päätösehdotuksesta poikkeavaa kannatettua muutosesitystä, on suoritettava äänestykset 1-5.

Äänestys 1:

Puheenjohtajan esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Nykäsen tekemää muutosesitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 19 JAA-ääntä, 49 EI-ääntä ja 1 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että Jouko Nykäsen tekemä muutosesitys hyväksyttiin.

Äänestys 2:

Puheenjohtajan esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Simonen-Jokisen tekemää muutosesitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 35 JAA-ääntä, 33 EI-ääntä ja 1 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallituksen pohjaesitys hyväksyttiin.

Valtuutettu Emilia Koikkalainen poistui kokouksesta ja varavaltuutettu Sinikka Kilpikoski saapui kokoukseen hänen sijastaan klo 19.56.

Äänestys 3:

Puheenjohtajan esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Isomäen tekemää muutosesitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 58 JAA-ääntä, 8 EI-ääntä, 2 tyhjää ja 1 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallituksen pohjaesitys hyväksyttiin.

Äänestys 4:

Puheenjohtajan esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Lindellin tekemää muutosesitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 44 JAA-ääntä, 24 EI-ääntä ja 1 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallituksen pohjaesitys hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Äänestys 5:

Puheenjohtajan esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Potin tekemää muutosesitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 47 JAA-ääntä, 18 EI-ääntä, 3 tyhjää ja 1 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallituksen pohjaesitys hyväksyttiin.

Äänestysluettelot ovat pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjausten mukaisen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen seuraavalla muutoksella: alueellisten osastojen lukumäärä säilyy entisellään ja Joutsan osaston toiminta säilyy.

Merkittiin pöytäkirjaan, että päätöksestä jätettiin seuraavat eriävät mielipiteet:

Jämsän sairaansijojen määrän osalta:

- Kokoomuksen ja Perussuomalaisten valtuustoryhmät (kirjallisena)
- valtuutetut Joonas Könttä, Merja Lahtinen, Sanna Rajala, Jorma Poti ja Tuula Peltonen

Säynätsalon terveysaseman lakkautuksen osalta:

- valtuutetut Kauko Isomäki ja Jouni Vuori (kirjallisena)
- valtuutettu Joonas Könttä

Sumiaiskodin, Konginkankaan palvelutalon ja Konneveden palvelutalojen lakkautuksen osalta:

- valtuutetut Jari Halttunen, Leila Lindell, Joonas Könttä, Sirpa Martins, Irma Hirsjärvi ja Kari Kiiskinen.

Kirjallisesti jätetyt eriävät mielipiteet ovat pöytäkirjan liitteenä.

Liitteet

- Liite 7 2024 05 23 Keski-Suomi - Palveluverkko - Laaja materiaali
- Liite 8 2024 05 23 Keski-Suomi - Palveluverkko - Tiivis materiaali
- Liite 9 Palveluverkkotyö, Vaikutusten ennakoarviointi
- Liite 10 Turvallisuuslautakunta 15.5.2024 § 41 Sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyö
- Liite 11 Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 15.5.2024 § 43 Sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyö
- Liite 12 Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 15.5.2024 § 44 Sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkotyö

Aluehallitus	§ 154	28.05.2024
Aluehallitus	§ 162	04.06.2024
Aluevaltuusto	§ 38	11.06.2024

Liite 13 Äänestysluettelot 1-5 / Aluevaltuusto 11.6.2024 § 38

Liite 14 Kokoomuksen ja Perussuomalaisten valtuustoryhmien eriävä mielipide / Aluevaltuusto 11.6.2024 § 38

Liite 15 Valtuutettujen Isomäki ja Vuori eriävä mielipide / Aluevaltuusto 11.6.2024 § 38

Aluevaltuusto

§ 39

11.06.2024

Valtuutettujen aloitteet

Aluevaltuusto 11.06.2024 § 39
1651/00.05.01/2024

Hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätösehdotus

Tehdyt aloitteet lähetetään aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös

Aluevaltuusto lähetti aluehallituksen valmisteltavaksi valtuutettu Eetu Tuovilan ja allekirjoittaneiden aloitteen:
Valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi (liitteenä).

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.12.

Liitteet

Liite 16 Valtuustoaloite 11.6.2024 / Syntymättömien lasten oikeuksien turvaaminen

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 31, § 32, § 33, § 34, § 36, § 39

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 35, § 37, § 38

MUUTOKSENHAKUOHJEET

VALITUSOSOITUS

Päätöksiin haetaan muutosta aluevalituksella.

Valitusoikeus ja -perusteet

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä seuraavilla perusteilla:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Virka-aika arkisin kello 8.00 - 16.15

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(a)oikeus.fi

Faksinumero 029 56 42269

Puhelinnumero 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa

katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Linkki tuomioistuinmaksulakiin:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>